

Scandinavian Cash Pool (SCP)

SCP er et automatisk system til grænseoverskridende sikkerhedsstillelse mellem Danmark, Norge og Sverige. Systemet er udviklet med henblik på at lette de skandinaviske CLS-deltageres adgang til intradag likviditet i de skandinaviske valutaer.

Hovedprincippet i SCP er, at likviditet rejst i ét lands centralbank kan stilles som sikkerhed for lån i et andet lands centralbank. Deltageren stiller sikkerhed ved at overføre likviditet til en særlig konto, som er pantsat til den udenlandske centralbank. Denne underrettes automatisk i en SWIFT-meddelelse om det pantsatte beløb og giver på den baggrund kredit til deltageren.

SCP er brugerfinansieret og åbent for alle, der er kontohavere i de tre skandinaviske centralbanker.

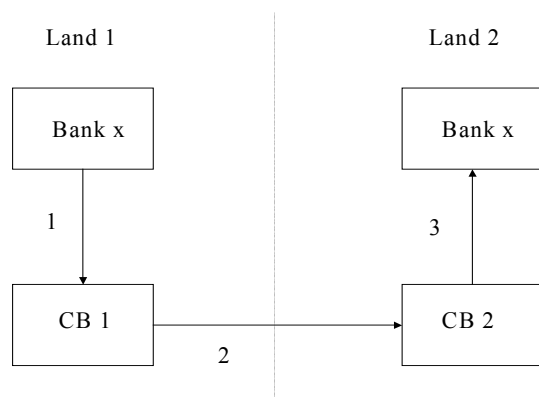
SCP blev implementeret den 24. marts 2003.

Nedenfor beskrives opbygningen af SCP og reglerne omkring brugen af systemet.

Principperne bag SCP

Deltageren, der benytter SCP, kan enten være en bank med filialer i to forskellige lande, eller det kan være to banker, typisk koncernforbundne, beliggende i hvert sit land. Systemmæssigt behandles de to situationer ens, og i figurene nedenfor, der beskriver principperne i SCP, er deltageren benævnt Bank x i begge lande.

Figur 1: Bank x ønsker at stille sikkerhed i Land 1 for lån i Land 2

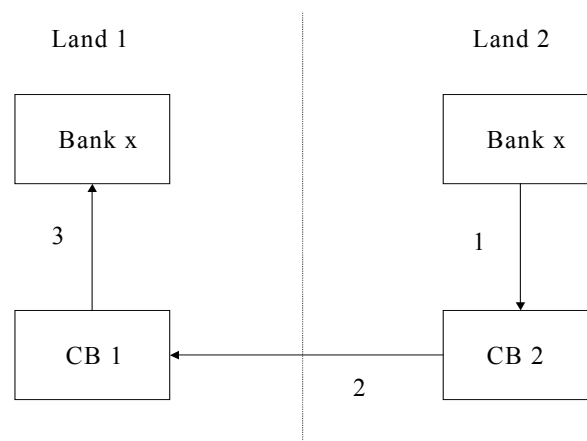

1. Bank x reserverer sikkerhed i CB 1 ved i det nationale RTGS-system at overføre beløb i national valuta til konto pantsat til CB 2.

2. I CB 1 dannes og afsendes SWIFT-meddelelse til CB 2 om, at der er stillet et beløb i Land 1's valuta som sikkerhed for Bank x's lån i CB 2.
3. CB 2 modtager SWIFT-meddelelsen og omregner det reserverede valutabeløb til national valuta. Bank x's trækningsadgang i Land 2's RTGS-system opskrives med det pågældende beløb fradraget haircut, eller beløbet fradraget haircut krediteres Bank x's foliokonto i CB 2.

I Nationalbanken udbetales lån under SCP direkte på deltagerens foliokonto. Det samme er tilfældet i Norge. I Sveriges Riksbank opskrives trækningsretten på deltagerens foliokonto som følge af den reserverede sikkerhed (valutabeløb) under SCP.

Figur 2: Bank x ønsker at frigive sikkerhed i Land 1

1. Bank x nedbringer lånet i CB 2 og meddeler CB 2, at den reserverede sikkerhed i CB1 ønskes frigivet.
2. Hvis sikkerhedsgrundlaget kan reduceres med det ønskede beløb, omregnes beløbet til Land 1's valuta, og der dannes og afsendes en SWIFT-meddelelse til CB 1 om, at det reserverede beløb kan frigives.
3. CB 1 modtager SWIFT-meddelelsen fra CB 2 og frigiver det angivne beløb ved at overføre beløbet fra den pantsatte konto til Bank x's foliokonto.

Implementeringen af SCP i Nationalbanken

Deltagere, som ønsker at bruge SCP til at stille sikkerhed i Danmark og opnå intradag kredit i Norge eller Sverige, åbner en SCP-pantkonto i Nationalbanken og pantsætter det til en hver tid indestående beløb til den pågældende udenlandske centralbank (der åbnes en SCP-pantkonto for hver centralbank). Sikkerheden reserveres ved, at deltageren i Nationalbankens

RTGS-system, KRONOS laver en almindelig kontooverførsel fra foliokonto til SCP-pantkonto. Når beløbet krediteres SCP-pantkontoen gives automatisk besked til den centralbank, som kontoen er pantsat til. Når sikkerheden senere frigives, overføres beløbet automatisk fra SCP-pantkonto tilbage til deltagerens foliokonto.

Deltagere, som ønsker at opnå intradag kredit i Nationalbanken mod sikkerhed under SCP, åbner en SCP-lånekonto i Nationalbanken. Når Nationalbanken modtager besked om, at deltageren har reserveret sikkerhed på en udenlandsk centralbankkonto pantsat til Nationalbanken, omregner Nationalbanken det reserverede beløb til danske kroner og fradrager et valutaspecifikt haircut. Lånet debiteres deltagerens SCP-lånekonto og krediteres foliokontoen. Lånet indfries og sikkerheden frigives ved, at deltageren i KRONOS laver en almindelig kontooverførsel fra foliokonto til SCP-lånekonto. Når beløbet krediteres SCP-lånekontoen omregnes til udenlandsk valuta, og der gives automatisk besked til den relevante centralbank om, at sikkerheden kan frigives.

Kommunikationen mellem Nationalbanken og deltagerne sker således ved, at deltagerne laver almindelige kontooverførsler i KRONOS. Den eneste ændring i grænsefladen mod deltagerne er, at betalinger vedrørende SCP vises med en særlig flag-markering i KRONOS-terminalen.

Aftalerne omkring SCP

Der er indgået bilaterale aftaler mellem centralbankerne om SCP. Aftalerne fastlægger procedurerne imellem centralbankerne for håndtering af pantsætningen og for realisation af pantet ved misligholdelse af lånet.

Deltagerne tilsluttes SCP ved, at kontobestemmelserne for de særlige SCP-konti tiltrædes. Kontobestemmelserne fastlægger forpligtelser og ansvar for henholdsvis deltageren og Nationalbanken samt øvrige vilkår for deltagelse i SCP. Alle, der er kontohavere og deltagere i RTGS-systemerne i de tre centralbanker, kan deltage i SCP.

Af kontobestemmelserne fremgår, at SCP alene kan anvendes til intradag kredit. Lån i Nationalbanken under SCP skal være afviklet kl. 14.00, hvor der i det omfang, der er tilstrækkelig trækingsret på deltagerens foliokonto, automatisk sker inddækning af lånet (overførsel til SCP-lånekonto) og frigivelse af pantet i den udenlandske centralbank. Pant i form af kroneindestående på SCP-pantkonti i Nationalbanken skal være frigivet senest 14.00. Er pantet ikke frigivet ved dagens slutning, vil indestående på SCP-pantkonto tælle med i opgørelsen af deltagerens udnyttelse af foliorammerne. Endvidere pålægges deltagerne bøder ved overskridelse af de fastsatte tidsfrister for inddækning af lån henholdsvis frigivelse af pant i Nationalbanken.

Nationalbanken beskytter sig mod valutarisikoen på pantet ved at beregne sig et valuta haircut på 5 pct. for både SEK og NOK.

Finansiering af SCP

Udviklingen af SCP finansieres af deltagerne. Den samlede pris var på forhånd anslået til 5 mio. norske kroner. Hver centralbank opkræver de nationale udviklingsomkostninger hos deltagernes nationale repræsentationer. Hver deltager betaler en lige andel af udviklingsomkostningerne. Den danske del af SCP har kostet godt 1,2 mio. danske kroner, og der er p.t. fire deltagere.

Det er aftalt med deltagerne, at nye deltagere opkræves en tilslutningsafgift svarende til den pris, de skulle have betalt, hvis de havde været med fra start. Dog tages hensyn til, at systemets værdi forringes med alderen. Der er valgt en lineær afskrivning over fem år. Nye deltagers tilslutningsafgift betales tilbage til de oprindelige deltagere.

Der vil ikke særskilt blive opkrævet fast månedligt kontingent for deltagelse i SCP. Deltagerne betaler for brugen af SCP via betalingen for afsendelse af transaktioner i RTGS-systemerne.